

ГОЛОВНЕ

ХРОНІКИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

№117, 25 жовтня–1 листопада 2022

КОНТРНАСТУП СПОВІЛЬНИВСЯ ЧЕРЕЗ ПОГОДНІ УМОВИ, РОСІЯ МОЖЕ ЗАСТОСОВУВАТИ В УКРАЇНІ ІРАНСЬКІ БАЛІСТИЧНІ РАКЕТИ

Українські військовослужбовці [контрнаступають](#) у Херсонській області, проте цей процес сповільнився через погодні умови. Ситуація на лінії фронту на півдні України змінилася протягом останніх місяців. Збройні сили України мають артилерійську перевагу над російськими збройними силами в регіоні, [пише](#) The New York Times. У тому числі це стало можливим завдяки військовій допомозі країн-союзниць.

Керівник Головного управління розвідки Міноборони України Кирило Буданов [припускає](#), що операція зі звільнення окупованого Росією Херсона триватиме до кінця листопада. За його словами, у Херсоні розташовані найбільш підготовлені та боєздатні російські підрозділи.

Так зване керівництво окупованої Херсонської області [оголосило](#) евакуацію в районі Каховської ГЕС, спочатку заявивши, що вона буде примусовою. Багато місцевих мешканців [відмовляються](#) виїжджати. На [думку](#) Генштабу ЗСУ, під час відступу з правобережної Херсонської області Росія може вдатися до підриву житлових районів. Росія офіційно заперечує застосування в Україні озброєння іранського виробництва. Водночас телеканал CNN [повідомив](#) 1 листопада, що, за даними представників однієї із країн Заходу, Іран надасть Росії 450 дронів-камікадзе та балістичні ракети малої дальності. У ЗСУ [вважають](#), що російські війська можуть розмістити ці ракети на північному кордоні України і ефективних засобів захисту проти них наразі немає.

Зведення про ситуацію на фронті станом на ранок 2 листопада — [ТУТ](#).

РОСІЯ НАМАГАЄТЬСЯ ЗІРВАТИ «ЗЕРНОВУ УГОДУ»

29 жовтня Міністерство оборони Росії [заявило](#), що Росія на [невизначений](#) термін зупиняє участь у «зерновій угоді». Причиною цього [назвали](#) вибухи на [кораблях](#) російського чорноморського флоту та цивільних судах, які пролунали того ж дня. [Стверджувалося](#), що відповідальність за них несе Україна за участю фахівців із Великої Британії, а один із дронів був нібито запущений із судна з українським зерном. Україна не підтверджувала причетності до вибухів, а Міністерство оборони Британії [спростувало](#) звинувачення. Прессекретарка Сил оборони півдня ЗСУ Наталя Гуменюк [припустила](#), що вибухи могли статися через невдалий запуск ракет російської протиповітряної оборони. Президент України Володимир Зеленський [назвав](#) заяви Росії передбачуваними та закликав світ продемонструвати жорстку реакцію на подібні дії.

Дії Росії розкритикували [США](#) та [ООН](#), а головний дипломат ЄС Жозеп Боррель [закликав](#) Росію змінити рішення про вихід із «зернової ініціативи», оскільки воно ставить під загрозу експорт збіжжя, потрібного для вирішення глобальної продовольчої кризи, яка була спричинена війною Росії проти України. А Литва [закликала](#) країни-союзниці надати військовий супровід судам з українським зерном. В ООН [заявили](#), що угода є досі чинною.

Україна була змушена [призупинити](#) морський експорт збіжжя через порти Чорного моря, він був [відновлений](#) 31 жовтня, коли рух суден гуманітарним коридором був погоджений ООН і Туреччиною. З портів вирушило 12 суден із понад 350 тисячами тонн агропродукції, а чотири кораблі зайшли в українські порти. Наступного дня його знову [припинили](#), та запланували [поновити](#) 3 листопада.

Росія [відмовилася](#) надати гарантії безпеки для цих судів і [вимагала](#) від України зобов'язань «не використовувати цей маршрут у військових цілях».

Термін початкової угоди становив 120 днів із моменту підписання, її мають продовжити в листопаді. Україна та Туреччина погодилися на це, але Росія й [раніше](#) під надуманими причинами [заявляла](#) про небажання брати участь в угоді.

За 88 днів роботи «зернового коридору» з України [вирушило](#) 397 кораблів із вантажем у 9 мільйонів тонн агропродукції, у тому числі 23 % пшениці вивезено до країн, які зіткнулися з голодом. У Міністерстві сільського господарства Росії [заявили](#), що можуть повністю замінити українське зерно на світовому ринку. Про критичні для світу наслідки відмови Росії від зернової угоди [розповідає](#) CNN. А Financial Times провело [розслідування](#) про сірі схеми, які використовують підприємці та керівництво окупованих Росією територій для вивезення українського збіжжя.

3 ПОЛОНУ ЗВІЛЬНИЛИ ЩЕ 62 ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Україні під час ще [двох обмінів](#) вдалося звільнити з російського полону 62 людини. Поміж них військовослужбовці та [медики](#), які були на заблокованій «Азовсталі» в Маріуполі, а [також](#) ті, хто потрапили в полон у Харківській, Донецькій областях та в Бучі Київської області. Загалом станом на [кінець жовтня](#) з полону вдалося звільнити 978 військовослужбовців України. Репортаж про російських військовополонених в Україні [опублікувало](#) Громадське.

У РОСІЇ СТВЕРДЖУЮТЬ, ЩО МОБІЛІЗАЦІЯ ЗАКІНЧИЛАСЯ, ПРОТЕ ВОНА ТРИВАЄ

Міністр оборони Росії Сергій Шойгу [відзвітував](#), що в Росії завершилася так звана часткова мобілізація. Він заявив, що за час її проведення вдалося набрати до армії 300 тисяч осіб, а інших мобілізаційних завдань «не заплановано».

За офіційною [інформацією](#), на фронт відправлено 87 тисяч військовослужбовців. Щонайменше 101 людина з них загинула, причому майже чверть — ще до відправлення на фронт, такі дані [наводить](#) «Нова газета. Європа». Найімовірніше, реальна кількість загиблих є набагато більшою, враховувалися лише смерті, які підтвердило Міноборони Росії.

У відомстві [повідомили](#), що з 1 листопада повістки не вручатимуться, і заявили, що комплектування ЗС РФ надалі здійснюватиметься лише з добровольців та контрактників. Проте [немає](#) і, ймовірно, [не буде](#) указу про завершення мобілізації — тому де-юре вона триває і, попри офіційні заяви, може бути відновленою в будь-яку мить. Експерти [азначають](#), що це рішення може бути стратегією, яка дозволяє, зокрема, використовувати мобілізацію як [репресивний](#) механізм.

Водночас у колишній колонії на Луганщині [утримують](#) мобілізованих, які відмовилися воювати, їм погрожують великими термінами ув'язнення і змушують повернутися на фронт.

РОСІЯ ПОШКОДИЛА МАЙЖЕ 40 % ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ, 12 КРАЇН ОБ'ЄДНАЛИСЯ ДЛЯ ЇЇ ВІДНОВЛЕННЯ

Вранці 31 жовтня російські збройні сили здійснили масований [обстріл](#) низки областей України, зокрема Київської, Запорізької, Харківської, Черкаської, Чернівецької та інших. Для цього [використовувалися](#) не лише крилаті ракети, а й керовані авіаційні та зенітні, а також безпілотники. Ці обстріли стали частиною російської «стратегії» зі знищення інфраструктури України, про яку Міноборони Росії заявляє [публічно](#). Під ударом перебувала енергетична [інфраструктура](#) країни, зокрема [гідроелектростанції](#). Водночас Україні вдалося здебільшого [захистити](#) об'єкти, які були цілями атаки. Одна із ракет, збитих українською ППО, впала на території [Молдови](#).

Росія [пошкодила](#) майже 40 % енергетичної інфраструктури України. У багатьох регіонах запроваджені [обмеження](#) електропостачання. Президент України Володимир Зеленський [закликав](#) ЄС створити платформу для підтримки української економіки, зокрема енергетичної сфери.

Уряди та компанії 12 країн — Ізраїлю, Іспанії, Італії, Литви, Німеччини, Північної Македонії, Польщі, Південної Кореї, Словаччини, Словенії, Фінляндії та Франції зобов'язалися взяти участь у [відновленні](#) енергетичної інфраструктури України, яка була пошкоджена російськими обстрілами. Вони постачатимуть необхідне обладнання, його перші партії вже прибули до України.

ФІНАНСОВА ТА ВІЙСЬКОВА ДОПОМОГА УКРАЇНИ: ОГЛЯД

Єврокомісія підготувала три [варіанти](#) фінансової підтримки України у 2023 році — про це пише видання Politico з посиланням на документи. Планується залучити до 18 мільярдів євро позик та грантів, щоби допомогти профінансувати майже половину від очікуваного дефіциту бюджету України у 2023 році. Зазначається, що обговорення варіантів відбудеться 3 листопада.

Світовий банк [надав](#) Україні додаткові 500 мільйонів на термінові потреби.

[Канада](#) випускає державні облігації, ці кошти підуть на [підтримку](#) України. За [даними](#) прем'єр-міністра України Дениса Шмигала, облігації випустять на суму понад 370 мільйонів євро. А колишній прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон має намір [просувати](#) план Маршалла для України на міжнародному рівні, та створити фонд для її підтримки та відновлення.

[Італія](#) передала Україні важке озброєння, зокрема, реактивні системи залпового вогню та самохідні артилерійські установки. [Німеччина](#) надала Україні дві реактивні системи залпового вогню та чотири артилерійські установки, а також [автомобілі](#). [Словенія](#) передала Україні 28 танків. Пентагон [оголосив](#) про новий [пакет](#) військової допомоги Україні на 275 мільйонів доларів, а виробник комплексів протиповітряної оборони NASAMS вже [передав](#) Сполученим Штатам два комплекси, які надішлють в Україну. [Повідомляється](#), що США можуть розпочати навчання українських військових із використання систем NASAMS на початку листопада.

ПРОЄКТ ДЕРЖБЮДЖЕТУ-2023 ФІНАНСУЄ ЛИШЕ ЧВЕРТЬ ВІД ПОТРЕБ ЗСУ

Президент України Володимир Зеленський підписав [закон](#), який збільшує оборонні видатки у 2022 році на 386,9 мільярда гривень.

Передбачається, що збільшення видатків дасть змогу виконувати невідкладні завдання у сфері національної безпеки та оборони та здійснювати заходи з протидії збройній агресії Росії, а також виконувати зобов'язання держави щодо виплати військовослужбовцям грошового забезпечення. При цьому запропонований урядом України проєкт державного бюджету на 2023 рік [фінансує](#) лише 24 % загальних потреб ЗСУ.

У ЄС ПОБОЮЮТЬСЯ, ЩО РОСІЯ УНИКАЄ САНКЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ СУСІДНІХ КРАЇН

Сенат Польщі ухвалив [резолюцію](#) про визнання влади Росії терористичним режимом.

[Канада](#) ввела додаткові санкції проти Росії, під них потрапили 35 фізичних та 6 юридичних осіб, зокрема керівництво «Газпрому» та енергетичних компаній.

У ЄС [побойуються](#), що Росія закуповує техніку, зокрема військову, через Казахстан та інші сусідні країни, оскільки у 2022 році там різко наростили імпорту побутової техніки з Євросоюзу, та водночас збільшили постачання такої продукції до Росії.

СПРОСТУВАННЯ ФЕЙКІВ

РОСІЙСЬКІ ЗМІ ЗАЯВЛЯЮТЬ, ЩО ЗБРОЮ З УКРАЇНИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ КРИМІНАЛЬНІ УГРУПОВАННЯ ФІНЛЯНДІЇ

Російські пропагандистські ЗМІ [розповсюджують](#) публікації, де [стверджується](#), що озброєння, яке союзники відправляли до України, незаконно потрапило до рук кримінальних угруповань Фінляндії. Проте такі повідомлення є фейком.

Вони базуються на [інтерв'ю](#) зі співробітником Національного бюро розслідувань, де він каже, що розслідування такої можливої ситуації триває й не наводить жодних доказів.

МЗС України звернулося із [запитом](#) про верифікацію заяви до поліції Фінляндії, яке не підтвердило цю інформацію. Посол Фінляндії в Києві також не підтвердив правдивості повідомлень, які розповсюдили фінські ЗМІ. МЗС України назвало поширення публікацій про контрабанду «черговою російською дезінформацією», а МВС України [наголосило](#), що підтримує постійний діалог із міжнародними партнерами для забезпечення ефективної системи моніторингу використання озброєнь.

1 листопада заступник керівника Національного бюро розслідувань Фінляндії Маркус Вялімякі [зауважив](#), що поліції не відомо про підтвержені факти потрапляння зброї, яка була надана Україні західними партнерами в якості військової допомоги, до злочинців у Фінляндії. Він пояснив, що в інтерв'ю представника його відомства йшлося не про західну допомогу, а зброю з України в цілому, і лише потенційний ризик її такого використання.

Водночас Сполучені Штати відновили інспекції на місцях, щоби допомогти відстежити постачання зброї, яку отримує Україна — про це [пише](#) Reuters з посиланням на високопоставленого представника Міноборони США. Наголошується, що такі перевірки є звичайною частиною угод, які підписують країни зі США під час надання озброєння.

Схожі тези [регулярно використовують](#) російські пропагандисти з метою викликати недовіру до України на міжнародному рівні та зменшити чи припинити підтримку з боку західних партнерів.